

til Renteterminerne og ikke kommer til at omfatte tillige Hovedstolene. Det vil erindres, at de to væsentligste Grunde, der ere anførte for Lovforslaget, og som indeholdes i Motiverne, ere for det Første denne, at den ved Lovforslaget foreslaaede Forandring ønskes, fordi de sædvanlige Omflagsterminer besværliggøres ved de store Omvæxlinger af Summer, der da finde Sted. Jeg tør antage, at naar man vil holde sig til Uendringensforslaget, saaledes, at det kun er for Renteterminernes Bestemmende, at den hidtil gjældende Lovgivnings Bestemmelser forandres, vil i væsentlig Grad det være opnaaet, som man i den Henseende har for Die. Jeg antager nemlig, at det væsentlig er Renternes Betaling til de bestemte Terminer, der har besværliggjort Omsetningen. Jeg tror ikke, at jeg tager feil deri, og i saa Fald vil jo det ene af de Niemed, som Lovforslaget tilfigter, være opnaaet, selv naar Uendringensforslaget vedtages. Den anden Grund til Lovforslaget, der er angivet i Motiverne, er det Unskelige i at have de bestaaende Baand paa Kontraktfriheden. I den Henseende kan jeg ikke komme til anden Overbevisning end den, jeg har udtalt ved Sagens første Behandling, den nemlig, at det hvad Hovedstolsterminerne angaar, vilde være forbundet med saa store Ulemper, navnlig for Laanetagerne, at komme bort fra de nu gjældende Terminer, at det forekommer mig, at man hellere maa finde sig i et Baand paa Kontraktfriheden, der nu har bestaaet i en saa lang Række af Aar. Det er ganske vist, at ethvert Baand paa Kontraktfriheden kan ønskes hævet, men der kan dog ogsaa være Grunde, der kunne tale for at beholde saadanne Baand, naar det nemlig af praktiske Grunde maa anses for nyttigt. Det maa ikke glemmes, at der ikke eksisterer noget Baand med Hensyn til Laans Stiiftelse — i den Henseende er der jo fuldstændig Frihed —, men det Baand, der nu eksisterer, og som Lovforslaget vil hæve, men hvis Ophævelse jeg frygter, er Baandet paa Betalings- og Opsigelses-Terminerne. Jeg kan i det Væsentlige henholde mig til, hvad jeg ved Sagens 1ste Behandling yttrede, og jeg skal ikke gjentage de Grunde, jeg dengang har anført. Jeg har ikke kunnet komme til anden Overbevisning end den, jeg dengang yttrede, og jeg skal tilføje, at jeg veed, at den deles af ikke saa Faa, der ogsaa have havt Anledning til at blive bekendte med Prioritetsforholdene og hvad dertil hører. Jeg har i alt Fald villet give det ærede Thing Velighed til at udtale sig for det One eller Andet ved at lade Spørgsmaalet komme til Afstemning.

W. Petersen: Jeg skal naturligvis erkjende, at det ærede Medlem, der nys havde Ordet, har beskæftiget sig en hel Del med de Forhold, der henhøre til Kreditforeningen, men jeg skal dog tillade mig at oplyse, at i andre Kreditforeninger, f. Ex. i den fynske, bevilger

man Laan ogsaa imellem Terminerne. Jeg veed meget vel, at dette egentlig ikke er aldeles korrekt; men jeg tror dog ikke, at der er Noget at sige derimod, naar Laanet regnes fra den forløbne Termin og bliver afregnet og opgjort paa denne Maade. Dette er slet uimodsiget, og der er Ingen, som nogenstunde har anket over, at det er slet ved den fynske Kreditforening, hvor man, naar man er kommen hen imellem Terminerne, kun bevilger Laanene saaledes, at de hensees til den forløbne Termin. Det er ganske vist, at Kreditforeningerne spille en stor Rolle med Hensyn til Udlaan af Kapitaler; men der er ogsaa andre Faktorer, som komme med i Betragtning, og jeg skal saaledes nævne Sparekasserne. Hvorledes Sparekasserne ere situerede omkring i Landet, veed jeg ikke, og det skal jeg altsaa ikke udtale mig om; men jeg vil blot omtale een Sparekasse, som jeg kjender nøie, nemlig Fyns Stifts Sparekasse i Odense. Ved denne Sparekasse kan man, naar der er Penge i Kassen, faae bevilliget Laan paa en hvilken som helst Tid, man ønsker det, hvad enten det er Termin eller ikke, men Renten er naturligvis fastsat fra Termin til Termin. At disse Sparekasser ikke spille nogen saa ganske lille Rolle med Hensyn til Udlaan, ligger ganske simpelt i den Kapitalmasse, som de udbyde. Efter de Meddelelser, som ere gjorte af det statistiske Bureau, havde samtlige Sparekasser i Landet i 1871 en Kapital af 66 $\frac{1}{2}$ Millioner Rd.; men man tør vistnok nu anslaa den til 75 Millioner. Hvorledes disse 75 Millioner Rd. ere anbragte omkring i Landet, er ikke godt at sige; men naar man ser hen til, hvorledes Forholdene ere ved den Sparekasse, som jeg nævnte før, saa viser det sig, at af de 7 $\frac{1}{4}$ Million Rigsdaler, som indstode i Sparekassen den 1ste Juli 1873, ere snarere over end under 75 pCt. anbragte i Prioriteter. Gaar man nu ud fra den samme Forudsætning for de øvrige Sparekassers Bestemmende, vilde altsaa 75 pCt. af 75 Millioner være anbragte i Prioriteter, saa at der altsaa vilde være anbragt c. 56 Millioner Rd. i Prioritetslaan. Disse Sparekasser spille altsaa ogsaa en Rolle med Hensyn til Udlaan af Kapitaler, og jeg tror ikke, at der findes nogen Sparekasse, som ikke maa ønske, at den her foreliggende Lov maatte blive vedtagen i uforandret Stillelse. Det blev sagt ved 1ste Behandling — og det erkjender jeg naturligvis — at, naar der staar en Laansøger og en Laangiver over for hinanden, saa er Laangiveren meget heldigere stillet end Laansøgeren, idet han kan stille sine Betingelser, men det maa dog ogsaa vides, at der nu rundt omkring i Landet ogsaa er opstaaet Konkurrence i Udlaan. Jeg skal saaledes nævne Kreditforeninger, Sparekasser, Hypothekforeninger og Overformynderiet, saa at, hvis man ikke kan faae Laan det ene Sted, vil man i Reglen kunne faae det andet Sted, og jeg tror derfor, at man ved nogen Smødekommen fra Kreditforeningernes Side ikke kan have